

MDPV eli Metyleenidioksyprovaleroni

Julkaistu 21.5.2010. Päivitetty 1.6.2010

Metyleenidioksyprovaleroni (MDPV) kuuluu psykoaktiivisiin yhdisteisiin, joita on käytetty eräissä Euroopan maissa (esim. Ranskassa ja Saksassa) piristeinä tai laihdutuslääkkeinä. Jotkut näistä aineista ovat olleet jopa käsikauppalääkkeinä. Niiden käyttö alkoi kuitenkin hiipua ja ne vedettiin markkinoilta sen jälkeen, kun tieto väärinkäyttö- ja riippuvuusvaarasta lisääntyi. Muutama vuosi sitten tähän ryhmään kuuluvia aineita ilmaantui katukauppaan ja ensimmäiset MDPV-takavarikot tehtiin Suomessa vuonna 2008.

MDPV ei vielä syyskuussa 2009 kuulunut virallisesti huumausaineisiin EU-maissa Tanskaa lukuun ottamatta. Se ei myöskään näy pikaseuloissa, mutta se voidaan määrittää erittelytutkimuksella. Suomessa MDPV luokiteltiin kiireellisesti huumausaineeksi, jolloin sen valmistus, maahantuonti, kauppa, hallussapito ja käyttö on kielletty. Laki tuli voimaan 28. kesäkuuta 2010. Suomen katukauppaan päätyvä MDPV on todennäköisesti peräsin Euroopan alueen salalaboratorioista. MDPV on tyyppillinen designerhuume, jota voi ostaa internetin kautta. Englanninkielisissä maissa aineella on katunimenä muun muassa "monkey dust". Suomessa on viime aikoina käytetty nimeä "aakkoset".

MDPV on kellertävän valkoista jauhetta ja sitä voidaan käyttää monella tapaa, esimerkiksi suun kautta, nuuskaamalla, polttamalla ja suonen sisäisesti. Vaikutukseltaan aine muistuttaa kokaiinin ja amfetamiinin tyyppisiä stimulantteja, joiden kanssa sillä on myös samankaltaisuuksia molekyyliarakenteen suhteen. Aineen vaikutus on lyhytkestoinen, 3–6 tuntia, mikä johtaa helposti uuden annoksen ottamiseen.

MDPV:n vaikutukset ovat samantyyppisiä kuin amfetamiinin. Niihin kuuluvat sydämentykytykset, verenpaineen nousu, unettomuus, ahdistus, verisuonten supistuminen, jotka kestävät muutaman tunnin. MDPV:n negatiiviset kokemukset näyttävät korostuvan aineen stimuloivan vaikutuksen loputtua. Käyttäjät ovat raportoineet hankalia krapulan tyyppisiä oireita, joihin näyttää erityisesti liittyvän voimakas päänsärky. Toisin kuin julkisuudessa on esitetty, MDPV:n vaikutukset ihmisen seksuaaliseen käyttäytymiseen eivät käyttäjäkokemusten mukaan eroa muiden stimulanttien vastaavasta vaikutuksesta. MDPV:n maine seksihuumeena voi siis tosiasiallisesti olla urbaani myytti. Muutenkin tutkittua tietoa MDPV:n ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista on vasta vähän. Suuri osa julkaistuista tiedoista näyttäisi perustuvan internetin keskustelufoorumeista löydettäviin tietoihin, joissa käyttäjät raportoivat omia kokemuksiaan.

MDPV:n lyhyen käyttöhistorian takia tietoa pitkäaikaisen käytön ongelmista ei juuri ole olemassa. Aineen farmakologisesta vaikutusmekanismista (presynaptinen dopamiinin ja noradrenaliinin takaisinoton esto) ja toisten samantyyppisten aineiden pitkäaikaiskäytön seuraamuksista päätellen voidaan olettaa, että MDPV:iin kehittyy riippuvuus. Psykoosioireita voi myös todennäköisesti esiintyä pitkäaikaisessa käytössä tai suurilla annoksilla käytettäessä.

LKT Ulrich Tacke

Farmakologian dosentti, Kuopion yliopisto

FaT Kirsti Laitinen

Kuopion yliopisto

Päivittänyt:

Pekka Heinälä

Erikoislääkäri, päihdelääketieteen erityispätevyys (SLL), A-klinikkasäätiö

Päihheet ja aivot -animaatiossa kerrotaan kuinka eri päihheet vaikuttavat aivojen välittäjäaineiden kautta käyttäjän tuntemuksiin ja toimintaan.

link

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/mdpv-eli-metyleenidioksyprovaleroni>